

УМОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ГРУПИ ПРОДОВЖЕНОГО ДНЯ В КОНТЕКСТІ ІДЕЙ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Аліна Лавренюк, здобувачка ступеня вищої освіти «магістр»

Людмила Любчак, кандидатка педагогічних наук, доцентка.

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського (Україна)

CONDITIONS FOR ORGANIZING THE EDUCATIONAL ENVIRONMENT OF THE EXTENDED DAY GROUP IN THE CONTEXT OF THE IDEAS OF THE NEW UKRAINIAN SCHOOL

Alina Lavreniuk, master's student

Lyudmila Lyubchak, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor

Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University (Ukraine)

Анотація: у статті розкриваються особливості організації освітнього середовища групи продовженого дня в умовах школи першого ступеня. Робиться акцент на ролі вихователя у створенні розвивального освітнього середовища, реалізації принципів особистісно-орієнтованого навчання.

Ключові слова: освітнє середовище, початкова школа, група продовженого дня, організація режиму.

Abstract. The article reveals the peculiarities of organizing the educational environment of an extended day group in a first-level school. The emphasis is on the role of the educator in creating a developmental educational environment and implementing the principles of personality-oriented learning.

Key words: educational environment, elementary school, after-school group, organization of the regime.

Головною метою реформування сучасної освітньої системи є створення Нової української школи – школи ХХІ століття, де взаємодія між усіма учасниками освітнього процесу будується на основі співпраці, взаєморозуміння та партнерства з батьками.

Згідно з Концепцією виховання дітей та молоді в Україні, початкова школа має на меті всебічний розвиток і виховання дитини, що здійснюється через набуття досвідом комунікації та співпраці у різних видах виховної діяльності. Особлива увага приділяється самовираженню учнів, використанню креативно-творчих методів роботи та створенню сприятливих умов для розвитку особистості [5].

Усе це охоплює група продовженого дня, яка є важливою складовою виховного процесу, що сприяє створенню оптимальних умов для відпочинку, навчання та всебічного розвитку дітей. Вона гармонійно поєднує навчальну та виховну діяльність як у межах уроків, так і в позаурочний час. Враховуючи вікові особливості учнів, група продовженого дня сприяє їхньому інтелектуальному, моральному, естетичному, фізичному та духовному становленню, забезпечує умови для продуктивної діяльності та розкриття індивідуальних здібностей, інтересів і творчого потенціалу кожної дитини [4, с. 3].

Організація та функціонування груп продовженого дня регулюється низкою нормативно-правових документів, таких як: Наказ МОН України від 25.07.2018 №677 «Про затвердження порядку створення груп продовженого дня у державних закладах загальної середньої освіти» (Зареєстровано Міністерством юстиції України 24.07.2018 №865\32317), лист МОН України від 30.08.2018 №1\11-9224 «Щодо функціонування груп продовженого дня в закладах загальної середньої освіти», закони України «Про освіту», «Декларація прав дитини», «Конвенція про права дитини», «Про позашкільну освіту», «Про загальну середню освіту» [1, с. 4].

Основною запорукою формування освітнього середовища у групі продовженого дня є вихователь. Вихователь відіграє ключову роль у наданні освітніх послуг учням, створюючи

умови для виявлення та розвитку їхніх здібностей, талантів і зацікавлень. Під час режимних занять педагог забезпечує сприятливе середовище для гармонійного розвитку учнів – фізичного, інтелектуального та творчого.

Однією із ключових цілей вихователя у Новій українській школі є забезпечення умов, які сприяють самовираженню, самореалізації та самоствердженню кожного учня, зокрема через різні види діяльності [3].

Використання сучасних інтерактивних технологій, методів і форм навчання є не самоціллю, а слугує інструментом для створення сприятливого середовища в групі. Воно сприяє співпраці, взаєморозумінню та доброзичливій атмосфері, допомагає розкривати творчий потенціал, як вихователя, так і вихованців. Завдяки цьому кожна дитина отримує можливість розкрити свої здібності, проявити інтерес до навчання й творчості, відчувати радість пізнання. Це дозволяє реалізувати принципи особистісно-орієнтованого навчання, де в центрі освітнього процесу знаходиться дитина, а головною метою педагога є формування гармонійно розвиненої особистості [2, с. 56].

Ефективність роботи групи продовженого дня характеризується не тільки якістю планування, а й правильністю організації режиму. Раціонально побудований розпорядок дня сприяє підвищенню успішності учнів, підтриманню їхньої працездатності, та запобіганню перевтомі. Їх систематичне дотримання виховує в учнів такі важливі риси як дисциплінованість, акуратність, організованість.

При плануванні режиму необхідно враховувати такі ключові аспекти:

- відповідність режиму віковим особливостям дітей;
- педагогічно обґрунтоване чергування різних видів діяльності;
- збалансований розподіл часу на навчання, харчування, відпочинок, позакласні та позашкільні заходи, а також максимальне перебування дітей на свіжому повітрі;
- чітка організація роботи дитячого колективу та єдність вимог до дітей і постійний контроль за їхньою діяльністю [4, с. 5].

Група продовженого дня є важливим компонентом сучасної освітньої системи, який сприяє всебічному розвитку учнів у рамках Нової української школи. Вона виконує важливу роль у гармонійному поєднанні навчальної та виховної діяльності, що дозволяє розвивати інтелектуальні, фізичні, моральні та творчі здібності дітей. Її успішна робота залежить від злагодженого поєднання освітніх, виховних та організаційних аспектів, які разом створюють оптимальне середовище для розвитку кожного учня.

Список використаних джерел

1. Авторська робота на тему «Організація групи продовженого дня» [Електронний ресурс] // На Урок. URL : <https://naurok.com.ua/avtorska-robot-na-temu-organizaciya-grupi-podovzenogo-dnya-242051.html>. (Дата звернення: 20.03.2025).
2. Дмитрів Н. Організація групи продовженого дня в умовах Нової української школи [Електронний ресурс] // Міністерство освіти і науки України. URL : https://svit.gov.ua/download/Dmytriv_NUSH.pdf. (Дата звернення: 18.03.2025).
3. Лядобрюк Л. Організація освітнього процесу у групах продовженого дня [Електронний ресурс] // Інститут післядипломної педагогічної освіти. 2022. URL : <https://imso.zippo.net.ua/wp-content/uploads/2022/01/4.%D0%9B%D1%8F%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%80%D1%83%D0%BA.pdf>. (Дата звернення: 12.03.2025).
4. Методичні рекомендації: організація групи продовженого дня [Електронний ресурс] // Всеосвіта. URL : <https://vseosvita.ua/library/metodicni-rekomendacii-organizacia-gpd-168302.html>. (Дата звернення: 12.03.2025).
5. Сучасні підходи до організації освітнього процесу у групах продовженого дня в умовах впровадження Нової української школи [Електронний ресурс] // Всеосвіта. URL : <https://vseosvita.ua/library/sucasni-pidhodi-do-organizacii-osvitnogo-procesu-u-grupah-podovzenogo-dna-v-umovah-vprovadzenna-novoi-ukrainskoi-skoli-245075.html>. (Дата звернення: 18.03.2025).